

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภาและสำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 โทร. 0-2242-5900 ต่อ 5731

เรื่อง มาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการ
ผู้เรียบเรียง นางสาวพิรุวรรณ กิตติคุณ วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ
ออกอากาศ กันยายน 2566

ระบบราชการถือเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการบริหารและปกครองประเทศ โดยมีข้าราชการเป็นฟันเฟืองและเป็นส่วนเชื่อมต่อระหว่างผู้บริหารประเทศกับประชาชน ข้าราชการจึงถือเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนระบบราชการให้สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชน โดยมุ่งเน้นเป้าหมายสูงสุด คือ ความอยู่ดีกินดีของประชาชน การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการจึงจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ซื่อสัตย์ สุจริต ยึดถือผลประโยชน์ของประเทศเป็นสำคัญ

การปฏิบัติงานของข้าราชการ จึงจำเป็นต้องมีกลไกที่สำคัญในการควบคุมการทำงาน และสิ่งสำคัญที่ช่วยควบคุมการทำงานของข้าราชการสิ่งหนึ่ง คือ คุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม ได้บัญญัติให้รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว ประกอบกับพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 มาตรา 5 ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ โดยมาตรฐานทางจริยธรรม ประกอบด้วย

- 1) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 2) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่
- 3) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
- 4) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
- 5) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- 6) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
- 7) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

ทั้งนี้ ข้าราชการแต่ละประเภทมีมาตรฐานทางจริยธรรมที่กำหนดเอาไว้ในประมวลจริยธรรม เช่น ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ประมวลจริยธรรมข้าราชการกรุงเทพมหานคร ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

อนึ่ง การที่ข้าราชการยึดถือมาตรฐานทางจริยธรรมเป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติตนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ถือเป็นการพัฒนาข้าราชการให้ตระหนักในการเป็นข้าราชการที่มีเกียรติศักดิ์ศรี รู้จักความพอเพียง ยึดมั่นในคุณธรรม ยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง ตระหนักในคุณความดี ซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ เป็นตัวอย่างการประพฤติที่ดีงามแก่สังคม และส่งผลให้เกิดการปฏิบัติราชการแผ่นดินในส่วนที่ตนรับผิดชอบ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน

บรรณานุกรม

“ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน” (20 พฤษภาคม 2564). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 138 ตอนพิเศษ 109 ง, น. 8-9.

“พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562” (16 เมษายน 2562). **ราชกิจจานุเบกษา**, เล่ม 136 ตอนที่ 50 ก, น. 1-10.

หน่วยราชการในพระองค์. (ม.ป.ป.). **พระบรมราโชวาท พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน เนื่องในวันข้าราชการพลเรือน วันเสาร์ ที่ 1 เมษายน 2566**. สืบค้น 1 กันยายน 2566 จาก <https://royaloffice.th/royal-guidance/พระบรมราโชวาท-01-04-2566/>